

[Krag.]

derpaa. Man kan fremme en ligelig Repræsentation af de forskellige Anskuelse, men skabe Sikring i saa Henseende er, med det Forbehold jeg gentagende har nævnt, udelukket.

Det er jo meget godt med denne Tale om Retfærd — enhver Anskuelse blandt Vælgerne skal ske lige Ret —, men naar det bliver til en rent matematisk Retfærd, saa synes jeg, det har meget ringe Værdi. For hvad er til syvende og sidst Retfærd i et Samfunds Holdning over for Adgangen til Anskuelse brydning i Folket? Ja, det er jo dette, at man sikrer Ytringsfriheden, Foreningsfriheden, Mødefriheden aldeles ubetinget. Derigennem er opfyldt alle Vilkaar for nye Partidannelser, for Arbejdet for saadanne Dannelsers Styrkelse i Befolkningen. Men dermed er det jo ikke givet, hvad ogsaa det ærede Medlem, der talte paa Socialdemokratiets Vegne, udtalte, at der skal gives Repræsentation for en hvilken som helst selv nok saa samfundsfjendtlig Anskuelse, som arbejdes op i Befolkningen, naar den blot har en i Forhold til det samlede Vælgertal meget ringe Tilslutning. Det er dog ikke et Krav, som har nogen som helst Rimelighed for sig.

Nu er vi jo her i Landet egentlig sluppet ganske godt fra Eksperimentet, hvis man ser paa Kravet om, at der i et Samfund, hvis det skal gaa det vel, skal være et fast Styre. Nu er Forholdet det, at en Regering her i Landet kan dannes paa Basis af kun to Partier og dog være en fuldt ud parlamentarisk Regering baseret paa et Flertal, men vi har jo ikke den fjerneste Garanti for, at det samme vil blive Tilfældet i Fremtiden, og jo flere Partier der til syvende og sidst skal til som Basis for en Regering, des svagere bliver Styret. Vi har et særdeles talende Eksempel derpaa i den Skæbne, som Folkefronten og dens Regering i Frankrig har lidt. Nu kan man jo rejse det Spørgsmaal, om vi nu her i Landet paa Basis af disse to Partier har en fast Regering, om ikke allerede dette, at der skal to Partier til, er Udtryk for visse Svagheder. Ja, hvis man skal maale en Regerings Styrke ved den Tid, hvori den har siddet, saa er det jo en af de stærkeste Regeringer, vi har haft her i Landet, den, vi nu har siddende, men Alderdomstegnene er der dog aldeles tydeligt og klart. Dertil kommer jo, at vi over for visse af Tidens Hovedproblemer ser, hvor svag Regeringen er, netop fordi der kræves to Partier som dens Basis. Det er tilstrækkeligt fremhævet Gang paa Gang i den offentlige Debat her i Landet, og det er ogsaa fremhævet under

den begyndende Finanslovdebat her i Tinget i denne Samling, hvor svagt Regeringen staar over for de udenrigspolitiske Problemer og de til dem hørende forsvarsmæssige Problemer, hvor det ene af de to Partier jo ligesom aner en opstaaende Beslutnings Morgenrøde, medens det andet stadig væk som blindfødt over for saadanne Problemer kravler under Jorden uden at se noget som helst af, hvad der foregaar paa dens Overflade. Det er jo faktisk, at saadan ligger Forholdene i den Sag, og derfor er det ogsaa, man nu maa gribe til den Udvej at pakke hele det overordentlig store og mest betydningsfulde af alle Problemer for den danske Nation i Øjeblikket ind i en Kommission, ind i et Udvalg. Det er Udtryk for en Svaghed, netop fordi Regeringens Basis er, som den er.

Og ser vi paa Arbejdsløshedsproblemet, det indadtil vigtigste af vore Problemer i denne Tid, det, som Regeringen paastod, den kunde løse, naar bare den fik Magten overdraget, ja, saa er det paa samme Maade. Hvorfor? Fordi det ene af disse Partier er bundet ved de Organisationer, som til syvende og sidst er Partiets og derigennem Regeringens Basis, og derfor er den nødt til i dette Problem stadig væk at nøjes med at sætte Arkana ind over for Patienten, men hindret i at gribe til de Foranstaltninger, som nødvendigvis maa til: Bremsning og en vis Tilbageføring af de Principper, ud fra hvilke Fagforbundene har skabt det stive System med Hensyn til Arbejdsvilkaar og Arbejdslønninger, som til syvende og sidst er Arbejdsløshedens Hovedårsag. Altsaa, allerede to Partier som Grundlag betyder en Svaghed, som i fremtrædende Grad er aabenbaret gennem de senere Aar for den nu siddende Regerings Vedkommende. Men jeg skal naturligvis indrømme, at hvis vi fik det Grundlovsforslag, som vi nu et Par Dage har drøftet her, gennemført, vilde det i visse Henseender — i hvert Tilfælde udadtil — manifestere en stigende Styrke hos Regeringen, idet Statsministeren jo efter den Grundlov skal have Lov til at bestemme, hvor længe et Rigsdagsudvalg maa have en Sag til Behandling. Det kan jo i en lidet hensynsfuld Statsministers Haand betyde en afgørende Dispositionsret over Oppositionens Arbejdsmetoder. Jeg siger ikke, det vil blive anvendt af den nuværende Statsminister — jeg ved ikke, om det vilde være udelukket —, men hvis det bliver anvendt, og det bliver der jo Adgang til, vil Virkningen kunne blive katastrofal. Ligeledes vil man faa Adgang til at bestemme, om en Sag skal